

РЕШЕНИЕ

№ 27537

гр. София, 18.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 7 състав, в
публично заседание на 04.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маруся Йорданова

при участието на секретаря Виктория Вълчанова, като разгледа дело номер **2523** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на Н. Я. К. от [населено място], чрез адвокат С. Н. срещу решение № 1040 - 21 - 74/12.02.2024 г. на директора на ТП на НОИ – С. - град, с което са потвърдени следните разпореждания:

1. Разпореждане № 214-00-5106-4 от 02.11.2023 г. на длъжностно лице на осигуряването за безработица, с което е отменено Разпореждане № 214-00-5106-1/26.04.2023 г. за отпускане на парично обезщетение за безработица /ЛОБ/ по чл. 54а от Кодекса за социално осигуряване /КСО/ поради заличени данни по чл. 5, ал. 4 от КСО, подадени за жалбоподателя за периода от 26.01.2023 г. до 31.01.2023 г. вкл. от осигурителя "Дженеръл Дивелъпмънт" ЕООД, след извършена проверка на дружеството, приключила с ревизионна записка № РЗ-5-21-01430477/04.10.2023 г.;
2. Разпореждане № 214-00-5106-5 от 02.11.2023 г. на длъжностно лице на осигуряването за безработица, с което е отказано отпускане на ПОБ по чл. 54а от КСО поради неизпълнени условията на чл. 54а от КСО;
3. Разпореждане № 214-00-5106-6 от 02.11.2023 г. на длъжностно лице на осигуряването за безработица, с което на основание чл. 114, ал. 3 и във връзка с чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО е постановено Н. Я. К. да възстанови неоснователно полученото

ПОБ за периода от 01.03.2023 г. до 30.09.2023 г. в размер на 12 427.95 лв. /дванадесет хиляди четиристотин двадесет и седем лв. и 95 ст./ - главница .

Изложени са твърдения, че и трите разпореждания са неправилни, необосновани и незаконосъобразни, издадени при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, при неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с целта на закона. Оспорват се доводите на решаващия административен орган, че жалбоподателя няма качество на осигурено лице по смисъла на § 1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО във връзка с чл. 10, ал. 1 от КСО, респ. че не е извършвал трудова дейност при осигурителите „Дженеръл Дивелъпмънт“ ЕООД. Сочи, че подходът на административния орган е в пряко противоречие с принципите за "законност", "съразмерност", "истинност" и "служебно начало", въведени в чл. 4, чл. 6, чл. 7 и чл. 9 от АПК, както и че не съществува процесуално правило, което да оправомощава администрацията да изисква от искащото отпускане на обезщетение лице, да провери и да осигури по някакъв начин, изпълнение на задължението на неговия работодател да представи писмени документи и обяснения, които са поискани от него. Позовава се на съдебна практика на ВАС по сходни случаи, в тях се приема, че осигурените лица в производството по издаване на задължителни предписания са пряко и непосредствено засегнати от издавания административен акт, търпят последици от заличаване на осигурителните им данни, но са лишени от правото да участват като страна в административното производство. В заключение се посочва, че в случая е налице валидно трудово правоотношение между търговското дружество и жалбоподателя, както и осъществяване на реална трудова дейност в съответните периоди, като липсват доказателства сключения трудов договори да е обявен за недействителен от съда по реда на глава осемнадесета от КТ.

Искането до съда е за отмяна на оспореното решение и потвърдените с него разпореждания издадени от ръководителя по осигуряването за безработица, както и присъждане на разноските по делото. Представена е писмена защита, с подробно развити съображения.

В съдебно заседание, жалбоподателят, чрез адвокат Н., поддържа жалбата. Представя удостоверение от нотариус И. Ж., от което се установява, че лицето Й. С. Г., подписала трудовата книжка е била надлежно упълномощена. Претендира присъждане на разноските по делото, съобразно представен списък.

Ответникът - директорът на ТП на НОИ С. -град, чрез юрк. П., моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна и недоказана, по съображенията подробно изложено в мотивите на решението на директора. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Софийска градска прокуратура - редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София град, Трето отделение, 7 състав, като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

Със заявление вх. № 214-00-5106/05.04.2023 г., Н. Я. К. е поискал да му бъде отпуснато ПОБ на основание чл. 54а от КСО. Към заявлението е приложила копие от заповед № 11/31.01.2023 г. за прекратяване на трудовото и правоотношение, считано от 01.02.2023 г., на основание чл. 328. ал. 1. т. 2 от КТ с осигурителя „Дженеръл Дивелъпмънт“ ЕООД, ЕИК[ЕИК].

Така с разпореждане № 214-00-5106-1/26.04.2023 г. исканото обезщетение е отпуснато за периода от 01.02.2023 г. до 30.09.2023 г. и изчислено в размер 85.71 лв. дневно.

Във връзка с установените на 22.08.2023 г. данни в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел /ТРРЮЛНЦ/ за прекратена търговска дейност на „Дженеръл Дивелъпмънт“ ЕООД е назначена ревизия по разходите на ДОО на осигурителя, приключила с Ревизионна записка № РЗ-5-21-01430477/04.10.2023 г. на контролен орган на ТП на НОИ-С. град, неразделна част от която е анализа към нея, в който са обективирани установените при ревизията факти и обстоятелства, както и че са били издадени задължителни предписания за заличаване на данни в Р..

Било установено, че „Дженеръл Дивелъпмънт“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] е регистрирано на 12.01.2023 г. с едноличен собственик и управител - М. А. К., а от 24.01.2023 г. е вписана промяна на собствеността и нов управител - А. Голдрат, гражданин на Германия. Дружеството е със седалище и адрес на управление в [населено място], [улица], бл. Бизнес Център Европарк, ет. 2. По молба на дружеството от 16.06.2023 г. до Софийски градски съд на основание чл. 625 от Търговския закон (ТЗ) е поискано откриване на производство по несъстоятелност. С Решение № 1043 от 22.08.2023 г. на Софийски градски съд „Дженерал Дивелъпмънт“ ЕООД е обявено в несъстоятелност и е определена начална дата на неплатежоспособността - 01.02.2023 г. Дружеството е представлявано съгласно нотариално заверено пълномощно от упълномощено лице - „СС Трейд“ ООД, ЕИК[ЕИК], управлявано от С. Г. Г. и С. П. П.. С декларация вх. № 4023-21-272#15/08.08.2023 г. С. П. е декларирал, че към 08.08.2023 г. не му е известно да съществуват и не са му предоставени документи във връзка с изплащането на възнаграждения на лицата, за които са били подадени уведомления по чл. 62 от КТ. В регистъра на трудовите договори било установено, че за периода от 26.01.2023 г. до 01.02.2023 г. от „Дженерал Дивелъпмънт“ ЕООД са подадени 11 бр. уведомления за сключени трудови договори с 11 лица, назначени на длъжности „финансов мениджър“, „директор - мениджър информационни технологии“, „заместник главен счетоводител“, „специалист тестване на софтуер“, „мениджър софтуерно развитие“, „ръководител техническа поддръжка“, „ръководител екип програмисти“, „отговорник/специалист техническа поддръжка“, „ръководител комуникационни технологии“, „експерт финансови и стопански анализи“ и „програмист софтуерни приложения“ с осигурителен доход значително надвишаващ максималния осигурителен доход, съгласно ЗБДОО за 2023 г. В Р. са подавани данни за лицата с вид осигурен „01“ с осигурителен доход 00,00 лв., предвид, че същите са били осигурени при друг работодател върху максималния осигурителен доход съгласно ЗБДОО.

От ТД на НАП – С. е изискана информация, във връзка с извършвана търговска/стопанска дейност от „Д. Д.“ ЕООД. От страна на дружеството е посочено, че няма регистрирани фискални устройства и регистрирани търговски обекти; данните по чл. 5, ал. 4 от КСО са подавани с КЕП на упълномощено лице; няма данни за образувано изпълнително дело; дружеството е регистрирано по ЗДДС от 27.01.2023 г.; подавани са нулеви справки-декларации по ДДС, няма деклариран оборот, няма покупки и продажби. Във връзка с това е направен извод, че дружеството не е упражнявало никаква търговска/стопанска дейност, доколкото не са реализирани никакви покупки и продажби, няма реализиран оборот и получавани приходи.

В хода на ревизията по разходите на ДОО от пълномощника на дружеството са представени документи и писмени обяснения, както следва: трудови досиета за

служителите; щатно разписание; разплащателни ведомости за м.01.2023 г. (компютърна разпечатка без положени подписи на съставител и ръководител; фишове за заплати за периода от 26.01.2023 г. до 31.01.2023 г.; заповед за съкращаване на всички щатни бройки поради лошо финансово състояние на дружеството; оборотна ведомост за периода от 01.01.2023 г. до 31.01.2023 г. с отразени разходи за персонала; инвентарна книга за периода от 01.01.2023 г. до 31.01.2023 г. без посочени активи притежавани от дружеството; аналитичен регистър за периода от 01.01.2023 г. до 31.01.2023 г.; касова книга за периода от 01.01.2023 г. до 31.01.2023 г. без посочени наличности; копие на съдебно финансово-икономическа експертиза и Решение № 1043 от 22.08.2023 г. на СГС.

Във връзка с откриване на производството по несъстоятелност е изготвена Съдебно финансово - икономическата експертиза в резултат от анализа на приложения по делото счетоводен баланс към 30.06.2023 г. било установено, че дружеството за периода от 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г. не притежава дълготрайни материални и нематериални активи; посочената сума от 100.00 лв. представлява капитала на дружеството и е отразена в оборотната ведомост като налична в брой, но няма данни същата да е налична; от предоставените оборотна ведомост и главна книга за периода от 01.01.2023 г. до 30.06.2023 г. е установено също, че дружеството няма отчетени приходи, т.е. няма данни за извършвана търговска дейност и източници на финансиране; по данни от оборотната ведомост дружеството няма налични парични средства; не притежава и не е притежавало недвижими имоти; няма данни за регистрирани МПС; по данни от счетоводството, дружеството не е имало движение на парични средства по откритите разплащателни сметки. Не са били представени приходни и разходни счетоводни документи, фактури, дебитни и/или кредитни известия, платежни нареждания, банкови извлечения, касови бонове, ежедневни и/или месечни касови отчети, ПКО и РКО, не са представени каквито и да било документи, доказващи реални разплащания във връзка с осъществявана търговска стопанска дейност от дружеството, вкл. и доказателства за извършване на трудова дейност от назначените лица.

От страна на контролните органи на ТП на НОИ-С. град, на основание чл. 44 - 46 от АПК с цел гарантиране на осигурителните права на лицата е изискано от същите да дадат своите писмени сведения по отношение на трудовата им заетост в „Дженеръл Дивелъпмънт“ ЕООД, в т.ч. и от Н. Я. К.. До лицето са изпратени задължителни предписания № ЗД-1- 21-01417741/05.09.2023 г. с известие за доставяне /обратна разписка/ с баркод ИД IPS 1071 014EBN 4, пощенска пратка върната в ТП -на-НОИ - С. град с гриф „непотърсена” - отсъствал.

Във връзка с установеното и от извършените проверки на НАП и НОИ от контролния орган е прието, че „Д. Д.” ЕООД не е извършвало търговска/стопанска дейност по смисъла на ТЗ за времето от вписването му 12.01.2023 г., която да предполага наемане на 11 лица по трудов договор за осъществяването ѝ. Не са установени данни за активи компютри, на които е тестван софтуер и е извършвано настройване на активи реализирани приходи от търговска дейност на дружеството, които да обуславят изплащане на каквито и да било възнаграждения на лицата, не се доказва реално изплащане на трудови възнаграждения на обявените за наети лица, не са намерени обекти, в които лицата да са полагали труд. Било прието, че 11 -те лица, за които има подадени данни за сключени трудови договори и данни по чл. 5, ал. 4 от КСО нямат качеството на осигурени лица по смисъла на § 1, ал.1, т. 3 от Допълнителните

разпоредби (ДР) на КСО, тъй като не се установява същите реално да са упражнявали трудова дейност като една от императивно изискуемите предпоставки по чл. 10, ал. 1 от КСО за възникване на осигурително правоотношение. Предвид установените факти и обстоятелства при ревизията по разходите на ДОО е направен извод, че без правно основание са били декларирани данни в регистрите на НАП и НОИ, поради което на основание чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО, на дружество „Дженеръл Дивелъпмънт“ ЕООД са издадени Задължителни предписания № ЗД-1-21-01430487/04.10.2023 г. за заличаване на данните в Р., подадени за периода от 26.01.2023 г. до 31.01.2023 г. за всичките 11 лица, между които и за жалбоподателя Н. Я. К.. Задължителните предписания са връчени на представляващия осигурителя в ревизионното производство - С. П. на 06.10.2023 г., не са обжалвани и са изпълнени на 18.10.2023 г. Във връзка със заличените данни по чл. 5, ал. 4 от КСО жалбоподателя и при спазване на чл.5, ал.6 и чл.54л от КСО, ръководителят на осигуряването по безработица е постановил обжалваните в настоящото производство разпореждания.

Новоустановените обстоятелства са задължили длъжностното лице на осигуряването за безработица да извърши нова преценка по правото на ПОБ по подаденото от Н. Я. К. на 05.04.2023 г. заявление, като след извършената нова преценка е прието, че лицето не е осигурено при посочения осигурител „Дженеръл Дивелъпмънт“ ЕООД и няма право на ПОБ.

С оглед изложеното, на основание чл.54ж, ал.2, т.1 от КСО с Разпореждане № 214-00-5106-4 от 02.11.2023 г., е отменено Разпореждане № 214-00-5106-1/26.04.2023 г. за отпускане на ПОБ, а по подаденото заявление за отпускане на ПОБ е постановено Разпореждане № 214-00- 5106-5 от 02.11.2023 г., с което е отказано отпускане на ПОБ. В тази връзка, е прието че на основание чл.114, ал.2, т.2 от КСО Н. К. следва да възстанови неоснователно полученото ПОБ и е издадено разпореждане № 214-00-5106-6 от 02.11.2023 г., с което жалбоподателят е задължен да възстанови получените суми за периода от 01.03.2023 г. до 30.09.2023г. в общ размер на 12 427.95 лв. - главница.

Разпорежданията са оспорени по административен ред и с решение № 1040 - 21 - 74/12.02.2024 г. на директора на ТП на НОИ – С. - град същите са потвърдени.

В хода на съдебното производство е приета без оспорване административната преписка, трудова книжка, трудов договор от 24.01.2023 г., Заповед № 11/31.01.2023 г. за прекратяване на трудов договор, удостоверение от нотариус И. Ж. и др.

В съдебното производство по искане на процесуалния представител на ответника е открито производство по оспорване на истинността по реда на чл. 193 ГПК по оспорване на подписите положени за управител на страница 21 от трудовата книжка на жалбоподателя и за работодател в трудовия договор, сключен между жалбоподателя и „Дженерал Дивелъпмънт“ ЕООД на 24.01.2023 година., като е разпределена и доказателствената тежест за доказване на истинността на оспорените документи.

В тази връзка и в изпълнение на указанията на съда по искане на ответника по делото е допусната и приета без оспорване от страните СГЕ, в последствие е представено и допълнително заключение на СГЕ. В първото заключение вещото лице С. Д. е посочил, че подписите, положени за „Работодател“ на 21 страница в Трудовата книжка на Н. Я. К., серия Г, № 757220, общо 3 броя, в графи 6 и 9, подпечатани с кръгъл печат на „Дженерал Дивелъпмънт“ ЕООД С., не са автентичните подписи на А. Голдарт и не са изпълнени от него. Пояснява, че трите подписа са изпълнени от едно и

също лице. Подписът положен за „Работодател/EMPLOYER в Трудов договор № 000003 от 24.01.2023 г., сключен между жалбоподателя и „Дженерал Дивелъпмънт“ ЕООД, е изпълнен от А. Голдарт. В допълнително представено заключение на СГЕ със задача възложена на вещото лице да установи подписа положен за управител на страница 21 от трудовата книжка на жалбоподателя и за работодател в трудовия договор, сключен между жалбоподателя и „Дженерал Дивелъпмънт“ ЕООД на 24.01.2023 г. дали е на управителя на дружеството А. Голдрат. В заключението експертът Л. Д. сочи, че оспорените подписи, общо 3 на брой, в изследваната Трудова книжка на Н. Я. К., положени за „Работодател“ на 21 страница, в графи 6 и 9, подпечатани с кръгъл печат на „Дженерал Дивелъпмънт“ ЕООД С., са изпълнени от лицето Й. С. Г., на длъжност „заместник главен счетоводител“.

Съдът кредитира заключенията на вещото лице, което е отговорило на поставените задачи в съвкупност с останалите доказателства по делото, като обективно и безпристрастно дадено и неоспорено от страните.

За установяване на обективната истина по делото и проверка на спорните обстоятелства, съдът по искане на жалбоподателя е допуснал изслушване на двама свидетели. От разпитаният по делото свидетел В. И. И. се установи, че е работил в дружеството „Дженерал Дивелъпмънт“ ЕООД миналата година от края на януари до началото на февруари, на длъжност „ръководител техническа поддръжка“. Имал е един подчинен. Соци, че адресът на дружеството се е намирал на [улица], Бизнес център „Е.“, ет. 2. О. е бил голям, имали са установено работно време. Работили са и от вкъщи. Обяснява, че жалбоподателят му е бил пряк началник и е изпълнявал длъжността „акаунт мениджмънт“. Задачите са му били възлагани от жалбоподателя, а на него от германеца. Разказва още, че преди да бъде основана „Дженерал Дивелъпмънт“ ЕООД е имало друга фирма, която е осъществявала същата дейност, с наименование „Рейшънъл Пърформънс“ ЕООД. Дружествата са били преобразувани и са ги назначили в настоящето дружество. Продължили са да изпълняват същите задачи, директорът е бил същия и са работили до 01.02.2023 година. Соци, че главната счетоводителка им е оформяла документите, както и че за 6-те работни дни, не е получил възнаграждение. Предишната компания се е помещавала в същия офис.

От разпитания свидетел О. О. Б., се установява, че познава жалбоподателя, както и че е работил с него в предишна компания 4-5 години. Пояснява, че името на компанията е „Дженерал Дивелъпмънт“ ЕООД, а преди това „Рейшънъл Пърформънс“ ЕООД, поради нов инвеститор. Иначе всичко е било същото както преди при старата компания. Соци, че всички са били освободени по едно и също време. Работил по изготвяне на уебсайтове. Фирмата е онлайн платформа и се е помещавала на [улица], Бизнес център „Е.“. Обяснява, че по – голямата част от задачите е идвала от жалбоподателя, а при него е пристигало заданието. По – нататък обяснява, че всички са си продължили работата вкл. и жалбоподателя е ходил на работа и в новото дружество. За 6-те дни, в които са работили в новата фирма са изработили продукт.

Административен съд - София-град, след като съобрази събраните в хода

на производството доказателства, които прецени с оглед доводите и становището на страните, прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 118, ал. 2 от КСО, от надлежна страна по чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което е допустима.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби при издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Разгледана по същество жалбата се явява основателна.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган в рамките на предоставените му правомощия съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО - директора на ТП на НОИ - С. град.

Обжалваните разпореждания са издадени от компетентен орган ръководител на осигуряването за безработица в ТП на НОИ-С. –град– Х. Н. (съгласно от Заповед № 1015-21-222 от 03.08.2021 г.). Съгласно чл. 54ж, ал. 1 от КСО това е длъжностното лице, на което е възложено ръководството на осигуряването за безработица в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт. В настоящия случай разпореждането е издадено от ръководител на осигуряването за безработица при ТП на НОИ – С. град, който е материално и териториално компетентния административен орган съгласно нормата на чл. 54ж, ал. 1 от КСО.

Съгласно разпоредбата на чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО, влязлото в сила разпореждане по ал. 1 за отпускане на обезщетение може да се измени или отмени от органа, който го е издал, когато са представени нови документи или доказателства, които имат значение за определяне правото, размера и периода на обезщетението.

В нормата на чл. 54л от КСО е посочено, че отпускането, изчисляването, изменянето, отказването, спирането, прекратяването, възобновяването и възстановяването на паричните обезщетения за безработица се извършват въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 и на данните, декларирани в подадените от лицата документи за отпускане на обезщетенията при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

Според приложимата в конкретния случай разпоредба на чл. 54а, ал. 1 от КСО правото на парично обезщетение за безработица възниква за лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта; не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България или пенсия за старост в друга държава или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а или професионална

пенсия по чл. 168; не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда.

Съгласно чл. 54а, ал. 4 от КСО постановява, че ПОБ се изплаща от датата на последното прекратяване на осигуряването, ако заявлението за отпускане на ПОБ е подадено в тримесечен срок от тази дата и лицето се е регистрирало като безработно в Агенцията по заетостта в срок от 7 дни от тази дата.

В чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. "Осигурено лице" (§ 1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО) е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски.

В конкретния случай, след извършени служебни проверки административния орган е приел, че лицето Н. Я. К. не е упражнявал трудова дейност, съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от КСО и не се явява осигурено лице по смисъла на § 1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО за периода от 01.03.2023 г. до 30.09.2023 г. /с осигурител „Дженеръл Дивелъпмънт“ ЕООД/.

Съдът счита за основателни възразенията подробни изложени в жалбата за допуснати съществени процесуални нарушения в хода на административното производство – отменително основание по чл. 146, т. 3 АПК.

От доказателствата по делото безспорно се установява, че Н. К. не е бил уведомен и не е участвал в производството по издаване на административния акт, с който е разпоредено да възстанови получено ПОБ в размер на 12 427,95 лв. за периода от 01.03.2023 г. до 30.09.2023 г. Видно е, че задължителните предписания, издадени на „Дженеръл Дивелъпмънт“ ЕООД са връчени на представляващия осигурителя в ревизионното производство – С. П., на 06.10.2023 г., необжалвани и влезли в сила на 18.10.2023 г. Последните обаче са били изпратени до Н. Я. К. с известие за доставяне /обратна разписка/ с баркод ИД IPS 1071014EBN 4, но същото е върнато с отбелязване „непотърсена“ - отсъствал.

Извършването на проверка по разходите на ДОО по реда на чл. 108 от КСО касае контрол по спазването от осигурителите на нормативните актове по ДОО във връзка с дейност възложена на НОИ, но макар работниците/служителите, за които са подавани данни от работодателя за сключени трудови договори, да не разполагат с документите, от които да се установи цялостната дейност на осигурителя по отношение на упражняваната търговска/стопанска дейност, осигурителните права на тези работници и служители могат да бъдат засегнати по негативен начин от резултатите, установени при последващи проверки. Вярно е, че при извършване на проверка по разходите на ДОО на осигурителя, страна в производството е само проверявания осигурител и само той може да бъде адресат на административния акт, издаден в резултат на проверката - задължителни предписания, които са влезли в сила. В случай обаче на

недобросъвестност на осигурителя, който може да не документира търговската си дейност, да не декларира доходи и не заплащане на данъци, то той няма интерес да защитава правата на осигурените лица в това административно производство по издаване на задължителни предписания чрез оспорване на същите.

Съдът споделя обаче виждането, че в производството по издаване на разпорежданията, потвърдени с оспореното в настоящото производство решение, административният орган е следвало да уведоми К. за започналото производство и да му предостави възможност да се защити и евентуално да ангажира доказателства.

В случая производството по издаване на разпореждане № 214-00-5106-4/02.11.2023 г. на длъжностно лице по осигуряването на безработица, с което е отменено Разпореждане № 214-00-5106-1/26.04.2023 г. за отпускане на ПОБ по чл. 54аот КСО е започнало служебно, не по заявление на жалбоподателя по делото. Със същото пряко се засягат права и законни интереси на осигуреното лице, тъй като с него са установени публични вземания за недължимо изплатено обезщетение за безработица в размер на 12 427,95 лв. Тъй като в КСО липсват специални разпоредби, за започване на това административно производството, административният орган, в изпълнение на чл. 26 АПК и по реда на чл. 18а АПК е следвало да уведоми известното му заинтересовано лице /Н. К./, което в това производство не е заявител, но за когото, като резултат са възникнали публични задължения, като при отказ за доброволно изпълнение, сумата по разпореждането и лихвите върху нея подлежат на прихващане от изискуеми вземания на лицето от ДОО и/или на принудително изпълнение на чл. 110, ал. 5, т. 1 от КСО или по реда на ДОПК. Неуведомяването е лишило жалбоподателя от възможността да се защити в производството по издаването на неблагоприятния за него административен акт, което неминуемо е съществено административнопроцесуално нарушение, което не може да се санира чрез правото на обжалване. Участието на едно заинтересовано лице в административното производство по установяване на публични задължения (в случая към НОИ) е основно негово право и то следва да му бъде осигурено от административния орган, независимо от наличието на данни, свързани със спора по същество - извършвал ли е дейност работодателя, възникнало ли е валидно осигурително правоотношение, което да е основание за обезщетяване при безработица. Възстановяването на суми, за които не е изследвано дали и как са получени - добросъвестно или не, тъй като лицето е потърсено едва за връчване на обжалваните по делото разпореждания, представлява установяване на негови нововъзникнали, в резултат на извършена на друго лице проверка, задължения към НОИ.

Спорният между страните въпрос е дали лицето, което претендира, че е било осигурено, действително е извършвало трудова дейност, съответно дължи ли възстановяване на изплатената сума от 12 427,95 лева.

За да приеме, че за процесните периоди жалбоподателят не е извършвал

трудова дейност, административният орган се е обосновал със събраните в хода на проверката доказателства, съгласно които било установено, че осигурителят „Дженеръл Дивелъпмънт“ ЕООД не е извършвал дейност, поради което е заключил, че и К. не е работил реално. Позовал се на задължителните предписания, в които е разпоредено да бъдат заличени данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, които, от своя страна, са база за определяне на ПОБ. От изложеното следва, че задължителните предписания са имали правопогасяващ ефект по отношение на жалбоподателя, защото с тях са заличени осигурителните му данни, без титулярът на тези данни да е взел някакво участие в производството по заличаване им и без дори да е бил уведомен за акта за заличаване на данните. От доказателствата по делото, от проведените по делото разпити на двамата свидетели се установи, че лицето Н. К. е бил назначен на длъжност „акаунт мениджмънт“, като именно той им е възлагал задачите за изпълнение. Установи се и че преди това е имало друга фирма, която е осъществявала същата дейност, директорът е бил същия, както и че са работили до 01.02.2023 г. Това обстоятелство се потвърди и от представената по делото трудова книжка, като в допълнително представеното по делото заключение беше потвърдено, че подписите в трудовата книжка са положени от заместник-главен счетоводител – Й. Г., която от своя страна е била надлежно упълномощена (видно от представено в съдебно заседание Удостоверение от Нотариус И. Ж., с изх. № 11834/20.09.2024 г., съгласно което последната заявява, че е заверила на 25.01.2023 г. пълномощно от Управителя на „Дженеръл Дивелъпмънт“ ЕООД, с което е упълномощил Й. Г. на длъжност заместник – главен счетоводител в цитираното дружество да представлява дружеството като работодател, да изготвя и подписва всякакви документи, удостоверяващи трудовия и осигурителния стаж на служителите и изпълнението на данъчните и осигурителни задължения на работодатели и служители, включително и трудовата книжка – л. 307 и сл. от делото). От заключението на СГЕ се установи безспорно, че подписът положен за „Работодател/EMPLOYER“ в Трудов договор № 000003 от 24.01.2023 г., сключен между Н. Я. К. и „Дженерал Дивелъпмънт“ ЕООД е изпълнен от А. Голдрат.

Съдът приема за основателни твърденията подробно изложени в жалбата, че в производството по издаване на задължителни предписания, които административният орган е приел, че са влезли в сила, жалбоподателят не е участвал като заинтересована страна, а в обжалваното решение директорът на ТП на НОИ – С. град не е изложил мотиви защо счита, че неосъществяването на стопанска дейност от страна на горепосочените осигурители води до автоматичен извод, че лицето Н. Я. К. не е извършвал трудова дейност по смисъла на чл. 10, ал. 1 КСО, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 КСО. Административният орган е достигнал до извода, че след като осигурителят работодател не развива стопанска дейност, то и сочените от него за осигурени лица не извършват трудова дейност. В тази връзка последният е постановил своя акт при неизяснена фактическа

обстановка в разрез със задължението си по чл. 35 и чл. 36 от АПК, вкл. да събере доказателства по собствена инициатива. С оглед на това следва да се отбележи, че в производство като настоящото се дължи изследване на въпроса дали лицето, което претендира да е осигурено, реално е полагало труд или не, а не дали неговият работодател/осигурител е извършвал стопанска дейност, поради което не са налице фактически установявания както в оспореното решение, така и в потвърдените с него разпореждания.

Следва също така да се отбележи, че доскоро в съдебната практика се приемаше, че в контролните производства на НОИ отношенията между осигурител и НОИ и осигурен и НОИ са различни и самостоятелни, и поради това, когато се проверява осигурителят, осигурените лица не могат да участват в административното и съдебно производство, като имат самостоятелни права, които могат да защитят. В най – новата съдебна практика на ВАС по сходни случаи това разбиране не се споделя (в този смисъл определение № 9091/29.09.2023 г. по адм. дело № 8567/2023 г., VI о., решение № 9937 от 19.10.2023 г. по адм. д. № 367/2023 г., VI о., решение № 12152 от 7.12.2023 г. по адм. д. № 6310/2023 г., VI о., решение № 11181 от 15.11.2023 г. на ВАС по адм. д. № 1991/2023 г., VI о., решение № 11069 от 14.11.2023 г. на ВАС по адм. д. № 2082/2023 г., VI о., решение № 11414 от 22.11.2023 г. по адм. д. № 3799/2023 г., VI о., решение № 10841 от 9.11.2023 г. по адм. д. № 2767/2023 г., VI о., решение № 10939 от 13.11.2023 г. по адм. д. № 777/2023 г., VI о.).

Съгласно цитираната практика се приема, че осигурените лица в производството по издаване на задължителни предписания са пряко и непосредствено засегнати от издавания административен акт, търпят последиците от заличаване на осигурителните им данни, но са лишени от правото да участват като страна в това административно производство. Провеждане и приключване на контролното производство с участието само на осигурителя поставя в риск правата на осигуреното лице, тъй като е възможно осигурителят да не съдейства на контролните органи за установяване на действителното положение, да не е документирал търговската си дейност, да не е декларирал доходи, да не е заплащал данъци и осигуровки, каквито специфики се разкриват и по настоящия случай. Осигурителят не е обжалвал предписанията за заличаване на данните на осигурените лица, с което жалбоподателят, като претендиращ да е осигурен, е поставен в невъзможност да защити собствените си осигурителни права, и е пряко засегнат от акт, постановен в производство, в което не е взел участие. Затова в цитираните актове на ВАС е възприето разбирането, че лицето, което претендира да е осигурено лице по отношение на НОИ и на неговия осигурител (последният адресат на задължителните предписания), следва да има процесуално право на защита и да бъде конституирано като заинтересована страна в производството по оспорване на задължителните предписания. Правото на лицето да участва в административно, респ. съдебно производство по установяване на обстоятелствата, касаещи заличаване на неговите осигурителни данни,

включително и служебното им заличаване на основание чл. 4, ал. 10, т. 4 от Наредба Н-13 от 17 декември 2019 г., е обосновано и от разпоредбата на 120, ал. 2 от Конституцията на Република България, доколкото няма изрична забрана в закон, а и лицето има пряк, личен и непосредствен интерес да потърси чрез жалба съдебна защита, която най-ефективно ще се реализира в производство по оспорване на задължителните предписания, с пряк правопогасяващ ефект, и доказване на обема на претендираните осигурителни права, който пряко зависи от действително реализирана трудова дейност по смисъла на чл. 10, ал. 1 от КСО, като се прецени осъществени ли са елементите на трудовия договор и в какъв времеви диапазон.

Именно защото интересите на осигурен и осигурител не са еднопосочни, в контролното производство НОИ дължи установяване на всички факти по отношение на осигурителя и осигурените лица, за които внася осигурителни вноски, затова всички лица трябва да са страни в административното и съдебно производство, като постановените административни и съдебни актове да са с еднакво действие по отношение на страните.

Дори и засегнатото лице да има право да се защити срещу последващия акт за връщане на недобросъвестно получено обезщетение, тази защита е недостатъчно ефективна, щом лицето не е имало възможност да се защити в производството по издаване на задължителните предписания за заличаване на собствените му осигурителни права. Т. правно положение е нетърпимо с оглед разпоредбата на чл. 34 от Хартата на основните свободи на ЕС, която не допуска национална правна уредба, която не позволява засегнатото лице да се защити срещу акт, с който се засяга правото му достъп до обезщетенията за социална сигурност, поради което съдът счита, че решението е постановено в противоречие с материалния закон.

С оглед на гореизложеното, настоящият състав на АССГ счита, че обжалваното решение е незаконосъобразно, като са налице основания за неговата отмяна по чл. 146, т. 3 и т. 4 АПК. В този смисъл е решение на АССГ по адм.д. № 5301/2022 г., потвърдено с решение № 10939/13.11.2023 г. по адм. д. № 777/2023 г. на Върховния административен съд, шесто отделение.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК на жалбоподателя следва да се присъдят разноски в общ размер на 3 646,89 лв., от които 646,89 лева за СГЕ и 3000 лв. – платено в брой адвокатско възнаграждение, съгласно договор за правна защита и съдействие от 28.02.2024 г. /л. 310/, което предвид фактическата и правна сложност на делото, процесуалната активност на адвокат С. Н., обжалвани са 3 броя разпореждания, проведени са 4 открити съдебни заседания, разпитани са двама свидетели, представена е и подробна писмена защита съдът не намира същото за прекомерно.

Воден от горното и на основание чл. 118, ал. 3 КСО, във връзка с чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 7 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение № 1040 - 21 - 74/12.02.2024 г. на директора на ТП на НОИ – С. - град, с което са потвърдени Разпореждания с № 214-00-5106-4, № 214-00-5106-5 и № 214-00-5106-6 от 02.11.2023 г., издадени от ръководителя по осигуряването за безработица.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт да заплати на Н. Я. К., ЕГН: [ЕГН] сумата от 3 646,89 лв. разноски по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: